

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

Datum

23.03.2023

Onderwerp: Zienswijze wetsvoorstel tot wijziging omgevingswaarde stikstofdepositie 2030 en vergunningplicht o.a. intern salderen

Vooraf

De inzet van de provincie Overijssel houdt in dat wij daadkrachtig en constructief willen meewerken aan het oplossen van het stikstofvraagstuk. Het adagium van het Provinciaal Plan Landelijk Gebied Overijssel (PPLG) is onontkoombaarheid en geen tijd te verliezen door zo snel mogelijk n de slag te gaan gezien de opgaven die er liggen. Wij vinden het echter wel belangrijk om te werken aan een realistische aanpak, want dan bereiken we zo snel mogelijk het gewenste resultaat. In onze optiek achten wij het niet realistisch om de gestelde doelen te bereiken door de introductie van een nog grotere tijdsdruk met het naar voren halen van de doelen van 2035 uit de Wnb naar 2030. Dit zullen we in deze zienswijze uitwerken.

Probleemanalyse

Belangrijk doel van onze aanpak is om natuurherstel, een robuust watersysteem en minder emissies van broeikasgassen te realiseren. Naast twee andere doelen, namelijk het in stand houden van de sociaal economische kwaliteit van het platteland en het behouden van een toekomstbestendige, robuuste agrarische sector in Overijssel. Ongeveer een kwart van de beoogde stikstofreductie zal in gebiedsprocessen moeten worden uitgewerkt en gerealiseerd. Op basis van onze Ontwikkelopgave Natura2000, waar we al sinds 2013 aan werken, is de inschatting dat een gebiedsproces een doorlooptijd van 3-10 jaar heeft, afhankelijk van de complexiteit van de opgave en/of het gebied. Met een totale omvang van ca. 60.000 hectare en een gemiddelde omvang van een gebiedsproces van ca. 1500-2000 hectare zijn er alleen al in Overijssel tussen de 30-40 gebiedsprocessen nodig.

Uitvoerbaarheid van de versnelling

Het ontwikkelen van een zorgvuldige samenwerking met gebiedspartners, gebaseerd op vertrouwen en draagvlak, kost tijd. We kunnen dit maar één keer goed doen. Ook het realiseren van de enorme en complexe inhoudelijke opgaven voor het landelijk gebied vraagt veel inspanning. In de eerste versie van het PPLG Overijssel (20 december 2022, <https://overijssel.notubiz.nl/document/12275582/3/2022-12-20+Eerste+versie+PPLG+Overijssel+DEFINITIEF>) hebben we op pagina 21 aangegeven dat we minimaal tot 2035 tijd nodig hebben, waarbij er een reëel risico is dat er meer tijd nodig zal blijken te zijn voor de definitieve realisatie. Van belang daarbij is om te beginnen dat alle perspectieven (van extensiveren, innoveren, verplaatsen en stoppen) duidelijk, realistisch en uitvoerbaar zijn. Op dit moment is dat nog niet het geval.

We weten op basis van onze ervaringen dat het ontzettend belangrijk is om de juiste uitvoeringskracht beschikbaar te hebben in de teams die in de gebieden actief zijn en de betrokken partijen ondersteunen met kennis en capaciteit. Daarom achten wij een versnelling van 2035 naar 2030 niet realistisch. Er is in Nederland op dit moment veel te weinig kennis en capaciteit beschikbaar om adequaat aan de slag te kunnen gaan in alle gebiedsprocessen. Als een gebiedsproces onvoldoende ondersteund wordt, is dit schadelijk voor het draagvlak en daarmee ook voor het bereiken van de doelen binnen de voorgestelde planning.

Tot derde verwachten wij dat er om tot oplossingen te komen grondmobiliteit (aan-, verkopen, ruilen, e.d.) noodzakelijk is, dat vaak veel (doorloop)tijd in beslag neemt. In dit licht is het eveneens niet realistisch te veronderstellen dat de stikstofdoelstellingen in 2030 behaald kunnen worden. Het Oostelijk deel van Overijssel (Twente) grenst direct aan Duitsland. De stikstofdepositie vanuit Duitsland in dit gebied bedraagt zo'n 20 %. Er wordt momenteel wel gewerkt aan het verbeteren van de afstemming in het kader van grensoverschrijdende aanpak stikstof (GROS), maar er zijn hierover nog geen concrete afspraken gemaakt. Dit betreft een complexe zaak die nog veel tijd en aandacht nodig heeft. Omdat wij geen greep hebben op deze stikstofdepositie, maakt dit het extra lastig om de gestelde KDW-norm te halen, zeker als daar ook de datum van 2030 aan wordt gekoppeld.

Kortom, een versnelling van 2035 naar 2030 zal op basis van bovengenoemde argumenten naar onze mening leiden tot een verlies aan draagvlak en vertrouwen, met eerder een vertraging dan een versnelling tot gevolg.